

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/192/2017
Identifikačné číslo spisu:	4406219408
Dátum vydania rozhodnutia:	24.10.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:4406219408.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne SONEZ ONALT, spol. s r. o., so sídlom v Nových Zámkoch, Komárňanská cesta 11, IČO: 34 151 061, zastúpenej Advokátskou kanceláriou MAJLING & NINČÁK, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Palárikova 14, IČO: 35 960 728, proti žalovanému D., bývajúcemu v R., zastúpenému JUDr. Martinom Gancznerom, advokátom so sídlom v Nových Zámkoch, Forgáchova bašta 7, o zaplatenie 24 414,53 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 5 C 277/2006, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 6. apríla 2017 sp. zn. 8 Co 663/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa domáhala zaplatenia sumy 24 414,53 eur titulom náhrady škody, ktorá jej mala vzniknúť protiprávnym konaním žalovaného, a to neoprávneným zadržiavaním a užívaním motorového vozidla v jej vlastníctve v období od 5. mája 2003 do 18. októbra 2006. Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo 17. februára 2005 č. k. 16 C 184/2003 bolo určené, že žalovaný v čase od 7. augusta 2003 do 18. októbra 2006 užíval vozidlo bez právneho dôvodu. Žalobkyňa tvrdila, že pre výkon svojej podnikateľskej činnosti potrebovala používať motorové vozidlo Citroën Xantia EČV: F., ktoré neoprávnene užíval žalovaný, preto bola nútená zaobstarať si náhradné vozidlo. Na leasing si obstarala vozidlo Land Rover Discovery 2,5 PD5A. Žalovaná suma predstavuje úhradu preddavku na nájomné v sume 9 108,41 eur a splátky leasingu zaplatené do októbra 2006, 16 x 535,59 eur a 1 x 680,57 eur, ďalej rozdiel medzi všeobecnou hodnotou motorového vozidla Citroën Xantia ku dňu začatia a ku dňu skončenia neoprávneného užívania vozidla v sume 3 350,24 eur, zaplatené poistné na povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou vozidla Citroën v sume 1 311,72 (za rok 2003 vo výške 224,88 eur, za rok 2004 v sume 415,05 eur, za rok 2005 v sume 376,81 eur, za rok 2006 v sume 294,96 eur) a zaplatenú cestnú daň za rok 2005 v sume 81,09 eura.

2. Okresný súd Nové Zámky (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo 17.

mája 2012 č. k. 5 C 277/2006-281 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni 2 758,32 eur so 4,4 % ročným úrokom z omeškania od 18. októbra 2006 do zaplatenia. Rozhodnutie o trovách konania si vyhradil na samostatné rozhodnutie po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. V časti istiny 560,31 eur konanie zastavil a vo zvyšku návrh zamietol.

3. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 24. októbra 2013 sp. zn. 8 Co 276/2012 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zo 17. mája 2012 č. k. 5 C 277/2006-281 v časti o zastavení konania pre sumu istiny 560,31 eur potvrdil a vo zvyšnej časti napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Súd prvej inštancie v poradí druhým rozsudkom z 19. júla 2016 č. k. 5 C 277/2006-409 I. zastavil konanie v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 4,4 % ročne zo sumy 560,31 eur od 18. októbra 2006 do zaplatenia, II. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 1 269,70 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 601,68 eur od 14. februára 2007 do zaplatenia, vo výške 5,5 % ročne zo sumy 376,82 eur od 14. februára 2007 do zaplatenia, vo výške 3,3 % ročne zo sumy 291,20 eur od 14. februára 2007 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, III. vo zvyšku žalobu zamietol, IV. žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 90 % jeho trov, V. štátu priznal náhradu trov konania v celom rozsahu. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie s poukazom na § 420 ods. 1, 3, § 442 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka konštatoval, že priznaná suma 1 269,70 eur pozostáva z náhrady škody, ktorá vznikla žalobkyni zaplatením zákonného poistenia a cestnej dane za motorové vozidlo Citroën Xantia EČV: F., o ktorú sumu sa preukázateľne znížil majetok žalobkyne za čas, kedy nemohla vozidlo užívať a mala len výdavky. Tvrdenie žalovaného, že žalobkyňa nemala poistné a daň za auto platiť, keďže ho neužívala, nepovažoval súd prvej inštancie za dôvodné, pretože cestnú daň žalobkyňa zaplatila pred vznikom neoprávneného užívania, a to v zmysle § 3 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. Súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti náhrady škody na nájomnom a leasingových splátkach a rozdielu medzi všeobecnou hodnotou vozidla Citroën a Land Rover. Konštatoval, že žalobkyňa nepreukázala svoje tvrdenia, resp. oprávnenosť žalovaného nároku a nenavrhol ani dôkazy preukazujúce nutnosť potreby zabezpečiť náhradné vozidlo, v súvislosti s tým vznik škody, jej konkrétnu výšku a subjekt za škodu zodpovedný. Nepreukázala, že prenájom vozidla bol nutný, že existoval relevantný dôvod, konkrétna potreba zabezpečenia vozidla, a to konkrétne zn. Land Rover a v uvedenej sume, keď bolo preukázané, že žalobkyňa bola držiteľom viacerých osobných motorových vozidiel. Z dokazovania vyplynulo, že vozidlo žalobkyňa nepoužívala keď bola jeho leasingovým nájomcom, ale používal ho svedok Jaroslav Benka. Nebolo pritom preukázané, že by svedok bol v pracovno-právnom alebo inom zmluvnom vzťahu so žalobkyňou a aj keď svedok uviedol, že vykonával pre ňu činnosť obchodného zástupcu, zmluva o obchodnom zastúpení vyžaduje pre platnosť písomnú formu v zmysle § 652 ods. 4 Obchodného zákonníka a táto uzatvorená nebola. Navyše, činnosť obchodného zástupcu v zmysle § 652 ods. 1 Obchodného zákonníka môže vykonávať len podnikateľ a svedok ani nevedel uviesť, či v čase, keď mal vykonávať činnosť pre žalobkyňu, bol živnostníkom. Okresný súd za nedôvodný považoval aj nárok na náhradu škody vyčíslenú ako rozdiel medzi všeobecnou hodnotou motorového vozidla Citroën Xantia EČV: F. ku dňu začatia a ku dňu skončenia neoprávneného užívania. Súd prvej inštancie konštatoval, že k zníženiu všeobecnej hodnoty vozidla by došlo bez ohľadu na to, kde by sa auto nachádzalo. Aj keď postupné znižovanie hodnoty vozidla, t. j. amortizácia predstavuje postupné znižovanie hodnoty majetku vlastníka, toto nezapríčinil žalovaný, ale spôsobila ho objektívna skutočnosť, plynutie času. Z uvedených dôvodov preto okresný súd uzavrel, že neexistuje príčinná súvislosť medzi konaním žalovaného - zadržiavanie vozidla a znížením všeobecnej hodnoty vozidla. Zo znaleckého dokazovania nevyplývalo, že by v rozhodnom čase došlo k nadmernému opotrebovaniu vozidla žalovaným, za ktoré by niesol zodpovednosť a ktoré by malo vplyv na zníženie všeobecnej hodnoty oproti bežnému opotrebovaniu spôsobeného plynutím času. Z dôvodu späťvzatia žaloby v časti sumy 560,31 eur s príslušenstvom, ktoré bolo zastavené rozsudkom zo 17. mája 2012 č. k. 5 C 277/2006-281 iba v časti istiny, v preskúmanom rozhodnutí súd prvej inštancie zastavil konanie aj v časti príslušenstva. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) a zohľadnil pomer úspechu strán vo veci.

5. Odvolací súd na odvolanie sporových strán rozsudkom zo 6. apríla 2017 sp. zn. 8 Co 663/2016

rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutých výrokoch II., III., IV. potvrdil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 90 %. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. Uviedol, že nebola preukázaná potreba zabezpečenia náhradného vozidla žalobkyňou v dôsledku zadržiavania vozidla žalovaným. K tvrdeniu žalobkyne v odvolaní, že mohla vozidlo predať alebo prenajať, odvolací súd dodal, že tieto skutočnosti v konaní pred súdom prvej inštancie netvrdila a keďže nepreukázala, že chcela vozidlo predať, t. j. že pred tým, ako došlo k neoprávnenému zadržaniu vozidla, vykonala úkony smerujúce k odpredaju vozidla, prípadne že mala kupca a pod., je jej obrana právne irelevantná. Z uvedených dôvodov, aj keď žalobkyňa zaplatila za vozidlo Land Rover preddavok a leasingové splátky, v konaní nepreukázala, že náhradné vozidlo musela zabezpečiť pre podnikanie z dôvodu neoprávneného zadržiavania vozidla Citroën, a teda že jej vznikla škoda v bezprostrednej priamej súvislosti s protiprávnym konaním žalovaného. Preto, aj keď zaplatila uvedené čiastky, je správny záver súdu prvej inštancie, že žalovaný nenesie zodpovednosť za škodu, ktorá jej vznikla na majetku. K tvrdeniu, že mohla vozidlo prenajímať, resp. požičiavať odvolací súd dodal, že zodpovedný subjekt je povinný skutočnú škodu, ktorá mu spočíva v nákladoch na vypožičanie alebo prenájom motorového vozidla a ktoré prevyšuje náklady na prevádzku vlastného vozidla nahradiť len v rozsahu, v akom boli tieto náklady nevyhnutne a účelne vynaložené na vypožičanie náhradnej veci zodpovedajúcej zadržavanej veci. Odvolací súd sa stotožnil aj so záverom súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti nároku týkajúceho sa zaplatenia sumy 3 350,24 eura, ktorú si žalobkyňa uplatnila ako rozdiel medzi všeobecnou hodnotou motorového vozidla Citroën Xantia ku dňu začatia a dňu jeho vrátenia. Uvedená suma predstavuje amortizáciu vozidla spôsobenú plynutím času, ako vyplýva zo znaleckého posudku, za ktorú škodu žalovaný nenesie zodpovednosť, nakoľko absentuje príčinná súvislosť medzi jeho konaním a znížením všeobecnej hodnoty vozidla a nemôže ani byť bezdôvodným obohatením na strane žalovaného, pretože sa o túto sumu jeho majetok nezväčšil. Uvedená čiastka nemôže byť ani ziskom, pretože nejde o sumu, ktorú by mohol získať rozmnožením svojho majetku. Ide o sumu, o ktorú sa znížila hodnota veci a jej zníženie nezapríčinil žalovaný. K zníženiu hodnoty veci by došlo aj v prípade, ak by vozidlo užívala žalobkyňa; ide o objektívnu skutočnosť a keďže nebolo preukázané neprimerané opotrebenie vozidla, správne súd prvej inštancie žalobu aj v tejto časti zamietol. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že v danej veci nie je dôvod na aplikáciu § 257 C.s.p., i keď žalobkyňa tvrdí, že z rozsudku je zrejmé, že žalovaný porušil zákon, odvolací súd má za to, že žalovaný nenesie zodpovednosť na tom, že žalobkyňa bola v konaní z väčšej časti neúspešná. Odvolací súd v súvislosti s odvolaním žalovaného proti vyhovujúcej časti rozsudku sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, ktorým žalovaného zaviazal na zaplatenie náhrady cestnej dane a zákonného poistenia motorového vozidla. Žalobkyňa nemohla vyradiť vozidlo z evidencie a odhlásiť vozidlo zo zákonného poistenia, resp. zrušiť poistnú zmluvu, keďže v zmysle § 91 ods. 2 zákona č. 315/1996 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách platných do 1. februára 2009, pre vyradenie vozidla bol povinný držiteľ odovzdať osvedčenie, tabuľku s evidenčným číslom a potvrdenie podľa osobitného predpisu (zákon č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) a keďže vozidlo, spolu s dokladmi mal v držbe žalovaný, nemala možnosť splniť zákonné podmienky pre vyradenie vozidla. Keďže žalobkyňa, napriek tomu, že bola držiteľkou vozidla, toto nemohla užívať, pričom mala povinnosť platiť zákonné poistenie a cestnú daň, zaplatením týchto položiek došlo k zníženiu jej majetku, t. j. ku škode, ktorá bola v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovaného. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovení § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C.s.p.

6. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie s tým, že súdy jej nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.). Podľa dovolateľky súd prvej inštancie, napriek tomu, že ustanovil znalca na určenie výšky škody a prvý rozsudkom jej priznal náhradu škody, bez odôvodnenia v poradí druhom rozsudku tú istú škodu nepriznal, čo potvrdil aj odvolací súd. Ďalej dovolateľka namietala, že súdy nižších inštancií neodôvodnili svoju fikciu o amortizácii predmetného motorového vozidla, ako aj neodôvodnili údajné nepreukázanie nevyhnutnej potreby náhradného vozidla za vozidlo zadržované, čím vlastne povedali, že toto zadržované vozidlo tiež žalobkyňa nepotrebovala k svojej činnosti. Súdy nižších inštancií podľa názoru dovolateľky však potom nevysvetlili, prečo teda dovolateľka toto vozidlo vlastnila a užívala. Dovolateľka

uviedla, že súdy sa vôbec nezaoberali nastolenou otázkou jednoznačného bezdôvodného obohatenia sa žalovaného na jej úkor tým, že užíval jej vozidlo. Dovolateľka záverom zdôraznila, že súdy nižších inštancií neodôvodnili zmenu svojho vlastného právneho názoru ohľadne vzniku škody, keď na jednej strane konštatovali, že škoda by žalobkyni vznikla, keby osvedčila pôžičku alebo prenájom náhradného motorového vozidla, a keď žalobkyňa uvedené preukázala, tak jej tento nárok nepriznali. Z týchto dôvodov dovolateľka žiadala napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

7. Žalovaný vo svojom vyjadrení zdôraznil, že žalobkyňa nepreukázala vznik príčinnej súvislosti medzi platením leasingových splátok a preddavku za vozidlo Land Rover a neoprávnenou držbou vozidla Citro? n Xantia žalovaným. Navrhol dovolanie odmietnuť, prípadne zamietnuť ako nedôvodné.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

9. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inšancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014).

10. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p.

11. Podľa § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

13. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C.s.p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C.s.p. alebo § 421 C.s.p. v spojení s § 431 ods. 1 C.s.p. a § 432 ods. 1 C.s.p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

14. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu do 30. júna 2016 považovala za vady zmätočnosti

najzávažnejšie procesné nesprávosti, ktoré bez ďalšieho viedli k zrušeniu napadnutého rozhodnutia (1 Cdo 345/2014, 2 Cdo 43/2012, 3 Cdo 98/2005, 4 Cdo 344/2014, 5 Cdo 101/2015, 6 Cdo 292/2013, 7 Cdo 500/2014, 8 ECdo 259/2014). Aj za účinnosti novej právnej úpravy je aktuálny právny názor, podľa ktorého prípustnosť dovolania nezakladá tvrdenie dovolateľa o existencii vady zmätočnosti, ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 127/2012, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 29/2016, 4 Cdo 133/2015, 5 Cdo 467/2014, 6 Cdo 5/2014, 7 Cdo 7/2016, 8 Cdo 450/2015).

15. Podľa presvedčenia žalobkyne je jej mimoriadny opravný prostriedok prípustný podľa § 420 písm. f/ C.s.p., v zmysle ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

16. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

17. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ nemôže byť ani časť rozhodnutia (jeho odôvodnenie), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu treba pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

18. Dovolateľka tvrdí, že súdy nižších inšancií nedostatočne odôvodnili fikcie o amortizácii predmetného motorového vozidla, nevysvetlili, prečo žalobkyňa vlastnila a užívala nové motorové vozidlo, ako aj nedostatočne odôvodnili zmenu svojho právneho názoru ohľadne vzniku škody, t. j. namietala odôvodnenie a nepreskúmateľnosť rozhodnutí súdov nižších inšancií. Dovolateľka ďalej namieta, že súd prvej inšancie ako nadbytočné nariadil znalecké dokazovanie na určenie výšky škody, keď jej napokon v poradí druhým rozsudkom náhradu tejto škody nepriznal. Napokon dovolateľka namietala aj právne posúdenie amortizácie predmetného vozidla, ktorá mala byť posúdená ako jednoznačné bezdôvodné obohatenie sa žalovaného na úkor žalobkyne. Podľa dovolateľky súdy nižších inšancií nedostatočne vyhodnotili, resp. nehodnotili dôkazy, na základe čoho je napadnutý rozsudok nedostatočne odôvodnený, nepreskúmateľný a nesprávne právne odôvodnený, preto ňou namietané okolnosti zakladajú vadu zmätočnosti.

19. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola

považovaná za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality odôvodnenia) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila (len) tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (viď § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Vada tejto povahy nebola považovaná za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania. S tým názorom sa stotožnil aj ústavný súd (I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016).

20. Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Podľa právneho názoru veľkého senátu sa zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, nedotkli podstaty a zmyslu tohto stanoviska; vzhľadom na to treba predmetné stanovisko považovať za aktuálne a pre súdnu prax použiteľné aj po uvedenom dni.

21. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabikh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery; medziiným uviedol dôvody, prečo žalovaný nenesie zodpovednosť za škodu, ktorá vznikla na majetku žalobkyne kúpou (leasingom) náhradného vozidla, ohľadne amortizácie na predmetnom vozidle poukázal na plynutie času ako objektívnu skutočnosť a na absenciu príčinnej súvislosti medzi konaním žalovaného a znížením všeobecnej hodnoty vozidla, ktorá ani nemôže byť bezdôvodným obohatením na strane žalovaného, pretože sa o túto sumu majetok žalovaného nezväčšil. Je preto celkom zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol; odôvodnenie jeho rozhodnutia má náležitosti v zmysle § 393 C.s.p. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ C.s.p. nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

22. Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu nie je po 1. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť uskutočňovať procesné oprávnenia niektorou zo strán civilného sporového konania.

23. V rozhodovacej praxi najvyššieho súdu do 30. júna 2016 sa vyskytovali námietky dovolateľov týkajúce sa nedostatkov v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie, prípadne nesprávnosti hodnotenia výsledkov dokazovania. Najvyšší súd vo vzťahu k takýmto námietkam dospel k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nie je nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (porovnaj judikáty R 37/1993, R 42/1993, R 125/1999 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave

civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

24. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobkyne je procesne neprípustné; vzhľadom na to jej dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ C.s.p.

25. Žalovaný bol v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešný (§ 255 ods. 1 C.s.p.) a vznikol mu nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov rozhodol najvyšší súd podľa ustanovení § 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

26. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.